

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BÁRVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyílt-tér garmond sora 40 fillér. —

A magyarságért.

Irta: Tóth József.

Ki merné tagadni, hogy az egyes nemzetek legsajátságosabb egyéni jellemvonása az illető nemzet nyelvében nyelvének művelésében nyilatkozik meg, tükröződik vissza leghivebben és ki merné tagadni ezt az igazságot, mely a mai században immár teljes értékében kiforrott, hogy csak az a nemzet lehet elég erős és igazán nagy, mely nyelvében is egy.

És fájdalom, ki merné állítani közülünk, hogy a magyar nemzet egyéniségének e jellegzetessége a nagy folyó és hármás bérc térségein mindennél teljes diadallal verődik vissza?

A nemzetiségi nyelvzigeteket, fájdalom, még mindig nem hatotta át a magyar állameszme éltető melege, sőt maga szép fővárosunk sem tűnik teljesen megnyugtató példaként e tekintetben. Pedig ha a szív működése nem tökéletes, hogyan várhatjuk, hogy a szívből elágazó véredények tökéletesen egészséges vért vigyenek szét a test többi részébe?

A főváros nyelvi mozgalmának

statisztikája, mely pontos megfigyelés eredménye, szomorú képet mutat.

A felnőttek nagycsoportjában az utcákon járó-kelők a villamoson utazók, a kávéházban és családi életben megfigyeltek 74 százaléka beszélt magyarul. Az a körülmény hogy a legelőbbnyire német nyelvet használók nagy része tud magyarul, nem enyhíti, sőt súlyosbitja a helyzetet, mert benne vagy a magyar nyelvnek leki-csnylése vagy a magyar nyelv iránt való közönyösség nyilatkozik meg.

A gyermekek csoportjában 78 százalék beszélt magyarul, az ifjuságnak, a fölserdülteknek pedig 83 százaléka.

A főváros népének a nemzet nyelve iránt érzett e közönyössége bizonyára nagy baj, sőt több: veszedelmes betegség és annak orvoslását minden lehető módon meg kell kísérelnünk, segítségére sietvén a lelkes tanítósnak, a magyar beszédnél az ifju nemzedéknek életbe kilépése után is.

Vessük ki magunkból teljesen az ó embert s ezzel együtt a közönyt és támadjon fel bennünk a magyar szóért lelkesülő buzgó új ember, a testestől lelkestől igaz, honpolgár, és a

biztos siker nem fog elmaradni.

De a főváros és környékének megmagyarosításánál nem szabad megállanunk. A távol vidéki nyelvzigetek se félemlítsenek meg bennünket. Testvéreink e szigetek lakói is, és velük szemben erőszakoskodás nélkül kell erőseknek lennünk s éppen erőnk érzetében, meleg szeretettel kell lelkükben a mindnyájuk hazája iránti átolvasztó szent érzelmet fölébresztetni, ébren tartani.

A nyers erőszak visszaható ellen-szenvet teremt, az átható szeretet ereje pedig öntudatlanul is hódít. A szeretet meggyőző ereje meggyőzni nem magyarajku testvéreinket is, hogy a családi tűzhelyük mellett ápolt családi nyelvük szeretete és művelése nem zárja ki a mindnyájuk hazájának nyelve iránti szeretetet, sőt ellenkezőleg: a családi tűzhely lángja, egyesülve a hazaszeretet oltáráról fellobogó lánggal, erőssé tesz mindnyájunkat, őket is, minket is.

A közös haza erőssége a testvérek egyesülésében áll. A testvérek egyesülése a testvérek boldogsága is!

Reméljük, hogy erre a dicső munkára minden jó hazafi öröme

Régi barátnéhez.

Nem tűnnek el az eszmények,
Élnek még, úgy látom én!
Fenn repül a tiszta lélek,
És ragyog a nőérény.
Van még szív, mely bátran vallja:
Győz az igaz és a jó.
És a dalnak van hatalma,
Hogyha szívből száll a szó.

Te vagy ez az eszmény, látom,
Asszonyok közt tünemény,
Kihez egykor ifjuságom
Első dalát zengtem én.
Most is az vagy, aki régen,
Csupa fenség, szeretet.
Nagyobb talán csak az érdem,
Mely dicséri nevedet.

Mig a földön téged látlak,
Nem szomorít a jelen,
Megtérését a világnak
Bizonyosra vehetem.
Megkapja a nő varázsa,
Akaratlan meggy veled,
És örül, hogy valahára
Ismét jó és szép lehet.

Dalmady Győző.

Sose halunk meg!

Irta: Géczy István.

— A „Délsomogy” eredeti tárczája. —

Szombat éjjel van. — Természetes tehát, hogy a füstös alacsony lebuji tömve van emberekkel. Kérges kezű munkások isszák el egy heti keresményüket. Az egyik

asztalnál, szemben az ajtóval különösen hangos a társaság. Az asztal tele van boros és pálinkás üvegekkel; olyik egészen üres, olyik pedig még még sincs kezdve. — Egy elázott ember kidülledt szemekkel, borogózs szájjal ordítva magyaráz a társainak. Én mondom nektek, hogy legnagyobb nyűg a nyakunkon az asszony, meg a sok gyerek, ha asszony nem volna, vigan elhelnők a világunkat, az is huncut, aki az asszonyt kitanálta. . . ! —

Mér vettél hát magad mellé asszonyt, ha úgy nem kívánod látni még a fajtáját se? Kérdezi a mellette ülő, akinek a szeméin látszik, hogy miképpen ura az eszének. — Mér? . Hát azért, hogy legyen valaki, aki mossa az ingemet, ha piszkos leszek, megfőzze az ebédemet, ha megéhezek. — Igyunk cimborák! — E percben kinyílt az

Vidékre
m i n t á k
ingyen és bérmentve. ➔

Ruhaszövetek, flanellok, bársonyok és pargetok
továbbá Női confectió és Szörmeárúk nagy választékban

DEUTSCH DÁVID FIA ➔

legolcsóbb
árak mellett.

divatáruházában SZIGETVÁROTT Alapított 1871.

vállalkozik, s akkor a győzelem biztosítva van.

Ha a német Schulverein, amelynek legnagyobb fájdalma az, hogy mi élni és pedig magyarul élni akarunk, a nagy Németországban, ahol a nyelv-egységgel szemben semmi félteni való nincs, ezer meg ezer taggal tömörül össze nyelvének védelmére, — biztat a hit, hogy nálunk is sorakozni fognak azok ezrei, akik érzik, akik tudják, hogy Magyarországon a magyar nyelv védelme a legszentebb nemzeti védelem egyik legsürgősebb módja.

Sorakozzunk mindannyian egy táborba erre a védelemre. Mindenki közülünk lelkesítő, buzdító szavával és példaadásával igyekezzék megnyerni a szíveket annak a gondolatnak, hogy csak az egységes nyelvű nemzet állhat ellent a századok dúló viharának, s hogy Magyarország törhetetlen sziklavarának is egyetlen biztosító alapja: magyar nyelvbeli egysége!

Pártoljuk a szabadiskolát!

„Szabadiskolánk ügyében“ e czim alatt, a mult számban egy felhívás jelent meg Valentényi György polg. iskolai igazgatótól, mint a nálunk létesítendő szabadtanítási tanfolyam kezdeményezőjétől, részvételre szólítva fel a kereskedő és iparos ifjakat, az analfabétákat, pártolásra a főnököket, munkaadókat és a nagy közönséget.

Tudja azt ma már mindenki, de egyuttal érzi is, hogy csak úgy boldogulhat, úgy mehet előre, úgy ér célra, ha a műveltség egy bizonyos fokát elérte. — Enélkül ma, a társadalmi és gazdasági viszonyok mai alakulta közepette, érvényesülni senkisé tud.

Kötelességünk ezért mindannyiunknak ez iskolát szeretettel felkarolni, azt támogatni, annak felállítása és állandósítása érdekében mindent elkövetni, hogy akinek erre

szüksége van, aki tanulni, ismereteit fejleszteni kívánja, annak az alkalom megadassék. Mily áldás a felnőtt analfabétára, ha írni, olvasni megtanul. Hány meg hány analfabéta érzi ennek hiányát, ennek nagy hátrányát és így azt hiszem, a multkori felhívásnak meglesz az eredménye, ez intézmény előnyét igyekezni fognak ők, saját céljaikra felhasználni. Nem kevésbé fontos az iparos segédek és kereskedő-segédek tanfolyama.

Tudjuk azt nagyon jól, hogy a legőbb tanuló csak a négy elemi iskolát látogatta. Azzal az igen kevés tudással és ismerettel melyet az iskolában elsajátított és melyből idővel még felejt is, az életben nem állja meg a helyét. Ma már nem elég ha valaki a mesterségét megtanulja, a többivel aztán nem törődik semmit. Az élet megköveteli ma úgy az iparos, mint a kereskedőtől, hogy egy bizonyos fokú műveltséggel bírjon, de a saját üzlete a saját mestersége is megkívánja, megköveteli, hogy a számtan, levelezés, könyvitel és általános, idevágó szakismeretekben bizonyos jártassággal bírjon. Enélkül ma kereskedő, iparos boldogulni nem tud. Vannak kik azt hangoztatják, hogy tessék az ifjaknak szabad idejükben önképzésükkel foglalkozni, tanuljanak, kutassanak, olvasanak. Hát ez mind igen szép és helyes dolog volna, de tudjuk azt nagyon jól, hogy ez ritka dolog, elvétve szánja rá magát erre, egykettő.

Ezért kell a szabad iskola, hogy itt együttesen, társaságban, könnyű és alkalmas módokatokban sajátítsák el az iparos és kereskedő ifjak a szükséges, tőlük megkövetelhető tudnivalókat. Azt hiszem, ily módon, ily formában, minden egyes kereskedő és iparos szívesen áldozza fel szabadidejének egy részét, szívesen vesz részt a kitűzött órákon, mert látja és tudja, hogy ebből hasznot, előnyt merithet, ez reá nézve csak kedvező lehet.

Éppen ezért a helyben lévő „Kereskedő ifjak egyesülete“ „Kath. legényegylet“ és az egyes szakszervezetek vezetőségének meg

kell ragadni az alkalmat, tagjaik körében ez intézménynek propogandát kell csinálni és mindent elkövetni, hogy összes tagjaik ez intézményt támogassák, azt komolyan kezelve, saját előnyükre kihasználják. — Ezen egyesületek vezetőségének oda kell hatni, hogy tagjaik a tanfolyam látogatását ne csak divatnak tekintsék, melynek csak egy rövid ideig kell hódolni, hanem igenis, belátva ez iskola hasznosságát, azt állandóvá tenni, kell kötelességüknek tekinteni.

De nemesak az alkalmazottaknak, nemesak a munkásoknak előny egy ilyen iskola, hanem a főnököknek, munkaadóknak és a nagyközönségnek is. Mennyivel könnyebben boldogul a munkaadó egy tanultabb, intelligensebb alkalmazottal, arról nem is kell beszélni, azt nem is kell fejtegetni, s hogy a társadalom is sokat nyer ezáltal, az tiszta és egyenes dolog.

A helybeli kereskedelmi testület ezért már a legelső felhívásnál jelentkezett, mint ez iskola támogatója, pártfogója. Felajánlotta anyagi és erkölcsi támogatását egyaránt. — Így kell tenni a helybeli ipartestületnek is. — E két testület minden tagjának buzdítani, felkelti világosítani alkalmazottját, hogy a szabadtanítás tanfolyamát látogassa, igyekezzék ott a szükséges tudnivalókat és ismereteket elsajátítani. — De maguknak a főnököknek is látogatni kellene ez iskolát, ezáltal is buzdítva, példát mutatva az alkalmazottaknak. De meg az igazat megvalva, nem fölösleges időöltés ez reájuk nézve sem. — Vitakozó, beszélgetési forma lesz itt az uralkodó és így nagyon érdekes, élvezetes és hasznos viták indulhatnak meg.

A tanfolyam befejezésével a látogatók bizonyítványt kapnak és az nagyon jó ajánló levél más és nagyobb állás elnyeréséhez.

Ki kell venni a nagyközönségnek is a részét, ez intézmény pártolása és támogatása terén. Nem szabad ilyenkor a közvetlen hasznot nézni és keresni, mert azt hiszem teljesen elegendő ok az, ha tudjuk, hogy ez

utcaajtó és a küszöbön megjelent egy csapat fázó asszony. A szobából kitóduló meleg pára megfagyva, mint millió gyémántcsepp röpködött a levegőben, glóriát képezve az asszony feje fölött, aki mintául szolgálhatott volna a szenvedő madonna szobrához. — Lassu vontatott lépésekkel, mint aki nehezen bírja cipelni az élet terhét, közeledett az asztalhoz. Fázós, félős hangon szólt oda a lármás mulatóhoz, aki ép e pillanatban emelte magasra a teli boros üveget. — János, elmúlt éjfél, gyere haza — várnak a gyerekek, fáznak is, éheznek is — várják az apjukat. —

— Erigy haza, nő János, kiált az egyik vad röhejjel. Érted jött az asszony, haza muszáj menni, mert különben borsóra térdpelsz.

— Csak azért sem megyek, ordított János, nekem bizony nem parancsol egy asszony! — Nem akarok én neked parancsolni, válaszolt szelíden az asszony. Csak éppen kélek — igen szépen kérek — gyere velem haza — félnek a gyerekek, ha nincs hol az apjuk.

— Az már más — ha szépen kérnek, velem lehet beszélni. Szerbusz asszony, azt

a kutyafáját ennek a huncut világnak. Igyál no! — Huzz egy nagyot. — Azzal már az asszony szájához nyomta a boros üveg száját.

— Nem kell, nem ihatnék, szabódott a szegény asszony. Igyál asszony, juszt is iszol, különben nem látsz holnap reggelig. — A szegény meggyötrött lélek, undorodva ivott az ura borából, jól ismerte, tudta, hogy két napig nem látja, ha ellenkezik vele, pedig hát odahaza két kis poronty ritt a kenyér után. — Ezt már szeretem, röhögött a részeg ember, úgy szep az asszony, ha engedelmes. Látjátok-e cimborák így kell a fehérlépet dreszirozni.

Nagy nehezen felállt az asztaltól és tántorgó léptekkel követte az asszonyt, aki egy tekintetre sem méltatva az ura társait, kilépett az ajtón a fehér, hideg, havas éjszakába. —

Azután kézen fogta és vezette haza, abba a nyomoruságos kis pincelakásba. De hát ez nem ment olyan könnyen, mint a szegény asszony gondolta. Az ura minden pálinkamérés előtt nagy hajlandóságot mutatott a pihenésre, utoljára pedig a járda szélén nagy halmazban összekapart hótö-

megbe feküdt bele, égre-földre esküdözve, hogy ő most odahaza fekszik az ágyában, és szörnyen megharagudott az asszonyra, aki őt ebből a jó pelyhes ágyból kiránczizgálta. Vége lett ennek a kálvária járásnak is, nagy nehezen hazaértek, ahol két éhes gyermek összebujva, dideregve várta az anyját. —

— János, szólt könyörgő hangon az asszony, add ide a pénzedet, kenyeret kell venni a gyerekeknek, egy kis hust is akarok sütni. —

Az ember bután bámult az asszonyra. — Add ide nő, ismétli az asszony, ha nálad marad, holnap estére egy krajcárunk se lesz. — Nem kell ahhoz a holnap este, mivel hogy már most sincs egy megveszekeedett fityngem sem, — azzal, mint aki egy jó viccet mondott, röhögött. Teremtő istenem, tört ki az asszonyból a kétségbeesés, — hova tetted ember, az egész heti bért. Elvitte a kártya meg a bor, dadogta a részeg és tántorgó léptekkel ment az ágyához, ahol végignyulva, hortyogó álomba esett.

Az asszony nem akart hinni a füleinek. Odament az urához, kikutatta minden zsebet, csak amikor egy krajcárt sem talált

alkotás által a magyar műveltséget, a magyar társadalmat, a magyar gazdasági érdekeket előbbre visszük.

Én remélem, hogy mindenki meg fogja a tőle telhetőt tenni s így ez iskola, meg fog valósulni, állandó fog lenni. — Ennyivel tartozunk egymásnak, ennyivel tartozunk a köznek, ez kötelességünk mindannyiunknak.

G. R.

H I R E K.

— **Olay Lajos a függetlenségi pártban.** Olay Lajos kerületünk orsz. képviselője tegnapelőtt délelőtt megjelent Kossuth Ferenc miniszternél, a függetlenségi és 48-as párt elnökénél és bejelentette, hogy a párkörbe belépni óhajt. A belépési nyilatkozatot Kossuth Ferenc — tekintve, hogy Olay egyike a legrégebb függetlenségi politikusoknak — örömmel vette tudomásul azzal, hogy ezt a legközelebbi pártértekezleten a párttal közölni fogja.

— **Anyakönyvi kinevezés.** Kapotsfy Jenő főispán a somogyapáti állami anyakönyvi kerületbe Halmos József segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki.

— **Állattenyésztési felügyelőség.** A földmívelé-ügyi miniszter december 1-étől kezdődőleg Kaposvár székhellyel Somogyvármegye egész területére kiterjedő hatáskörű m. kir. állattenyésztési felügyelőséget állít fel. Ezen hivatal vezetője Brókés Rezső m. kir. állattenyésztési segédfelügyelő lesz.

benne, akkor lett előtte bizonyossá a holnap kétségbeesztő nyomorúsága.

Ránézett két ártatlan gyermekére, akik nagy bámulól szemekből kicsorduló könnyeken néztek az anyjukra, várva a jó puha kenyeret, amivel éhségüket lecsillapítják és a meleg szobát, amely kicsiny testük dermségét felolvasztja. Az asszony pedig csak bámult maga elé szóltanul, tanácstalanul, agyában halványan kezdett derengeni egy minden szenvedést megváltó gondolat. Egyszerre testet öltött a gondolat és az örültek mosolyával látott a munkához. Bedugta a kályha csövet, ajtó, ablak- hasadékok rongyokkal, és elővette azt a kevés szemet, amivel estebédjét akarta megfőzni, egy pléh edényre tette s meggyújtotta a szoba közepén. A két kis gyermek boldogan guggolt a tűz körül. Kicsiny kezüket föléje tartották, s mosolyogva tapsoltak, amint a hideg lassankint elszállott testökből, hogy helyet adjon a jótékony melegnek. — A szoba lassan-lassan kezdett megtelni fojtó füsttel, az anya magához emelte két kicsiny magzatát akik a jótékony meleg hatása alatt ölebe hajtott fejjel aludtak és várta a megváltó halált.

— Az ember pedig megfordult az ágyon, egy nagyott rugott a lábával, bizonyára azt álmodta, hogy ott iszik a lebujsban cimboráival, mert kurjantó hangon elkialtotta magát. — Tyu haj! Sose halunk meg! Pedig akkor már a fél lábával a más világon volt.

— **Az adóösszeírás megkezdődött.** A szokásos évi adó összeírást ezentul egy pénzügyi közeggel végzi a városi adóügyi jegyző. Mint értesülünk, tegnap már meg kezdte körutját a városban Földes Lajos kaposvári pénzügyi számvizsgálóval Fejes József adóügyi jegyzőnk és házról-házra járva, minden adóköteles személyt és tárgyat összeírta. Az összeírási munkálatok majdnem 2 hetet vesznek igénybe.

— **Elcsipett tolvaj.** Már huzamosabb idő óta és több ízben lopta a fát Schön Adolf csokonyai lakos kárára a szentgátvölgyi erdőből Szilli József mozsói lakos, kit végre sikerült a csendőröknek elfogni és feljelentették a bíróságnál.

— **Nagy hadgyakorlatok a Dunántul.** A jövő évben Magyarországon lesznek a nagy hadgyakorlatok. A manőverek helyszínül Sopron, Győr, Szombathely, Veszprém vidéket választotta a hadvezetőség. A pozsonyi 5., a budapesti 4. és a zágrábi 13. hadtestek vesznek részt a manőverekben.

— **A kaposvári vízvezeték panamája.** Óriási csalást követtek el a kaposvári vízvezetéknel, melylyel mintegy 40 ezer koronával károsították volna meg a várost. — De a kaposvári lapok lerántották a leplet s kitént, hogy a nagyszabású hamisítást a költségeloirányzatban Herczeg Izsó, a pécsi Herczeg testvérek rézműgyárosok cég belfagya követte el. — Herczeget a rendőrség letartóztatta és már átadták az ügyészségnek. Lapunk zártakor értesülünk, hogy Herczeg Izsót dr. Polányi Lajos kaposvári főorvos ajánlatára átszállították a rabkórházba. Mint a kaposvári lapok írják, Herczegnek büntársai is vannak, kiket még eddig nem sikerült kinyomozni. Különben a nagyszabású bünpörrel most már az ügyészség foglalkozik.

— **Nyilvános köszönet.** A november 9-én tartott nőegyleti tea-estély költségeire adakoztak: Ocsodál Gusztávné, Szabady Gézané 2—2 korona, Baumgartner Adolfné, Baumgartner Amália, Bárvarth Károlyné, Biró Ferenczné, Bözenbach Lajosné, Dömös Gyuláné, Engelleiter Rezsóné, Farkas Gyula (főszolgabiróné), Hegyessy Jánosné, Dr. Kriszt Béláné, özv. Maretics Istvánné, Maurer Jánosné, Nagy Ernőné, Nicsovics Vazulné, Ocsodál Jánosné, Ocsodál Lipótné, Pandurics Isvánné, Pichler Józsefné, Puskás Józsefné, Salamon Jenőné, Schwabich Ferencné, Stephaich Pálné, Dr. Szabó Istvánné, Szalay Józsefné, Theodorovits Etel, Udvarny Józsefné, Unhert Antalné, Vargha Sándorné, özv. Werner Károlyné, Ocsodál Dezső es. és kir. hadnagy és Horváth György 1—1 koronával. *Felülfizettek:* özv. Turonyi Biedermann Ottóné, Duchon Ödön 10—10 korona, Herger József plebános 9 kor. Dr. Szily Ádám 8 kor, Molnár László (Patosfa), Dr. Polgar Kálmán 5—5 kor. Batyok Aladár (Mozsgó), Deutsch Aladár, Farkas János, Dr. Kriszt Béla 2—2 kor. Ocsodál Etelka, Cserta Margit, Biró Ferencz, Eitner N. Jáger Ferenczné, Kozáry Ede, Nagy Károly, Nicsovics Vazul, Reiter József, Tóth Lajos káplán, Udvarny Ferencz, Weber Vilmos 1—1 koronát, mely adományokért ez uton is köszönetet mond a választmány.

— **A fogház lakói.** A kaposvári kir. törvényszék fogházában — mint az ügyészség jelenti — október havában 110-en voltak fogva.

— **Előljárából bakter.** Ifj. Henézi György barsi lakos, ki éveken át volt a község előljárója, előljárási tisztjéről lemondott, mert a község képviselőtestülete őt éjjeli őrnek megválasztotta.

— **A Merkúr a Nap előtt.** A Merkúr bolygó, mely egy évszázadban tizenháromszor vonul el a nap előtt, csütörtökön délben is elvonult ugyanott. Az elvonulást látcsővel is meg lehetett figyelni.

— **A közigazgatási tisztviselők összeférhetetlensége.** A belügyminiszter rendeletileg utasította az összes vármegyék főispánjait, hogy a közigazgatási tisztviselőket az összeférhetetlen állások elfogadásától és megtartásától tiltsák el. Így az alispánok és a központi tisztviselők a vármegye területén bárhol, a szolgabírák pedig a járásaikban levő pénzügyi bizottságoknál sem igazgatósági, sem felügyelő bizottsági tagságot nem vállalhatnak, vagy ipari és kereskedelmi vállalatban nem részesedhetnek. Ha valamelyik közigazgatási tisztviselő a főispán ezirányú felhívásának haladéktalanul eleget nem tenne, ellene a fegyelmi eljárást azonnal meg kell indítani.

— **Hazardjátékosok.** Egy kárvalott báboécai muzsikus cigány állított be nagy jajveszékelve egyik reggelen a rendőrséghez és elpanaszolta, hogy a Zrinyi vendéglőben Sztójkovics Fábrián és Horváth József helybeli cigányokkal ferblizett, kik 100 koronáját elnyerték és most annyira ki van fosztva, hogy nincs egy fillérje sem és haza sem tud utazni. A kárvalott ferbliző cigány panaszát felvették, a hazardőröket pedig feljelentették. Jó volna, ha a rendőrség megfigyelne az ilyen hazardjátékosokat és minél többször rajtuk ütne.

— **A dohánybevételek határideje.** A pénzügyminiszter értesítette a vármegyét, hogy az 1907. évi dohánytermés bevételeire a vármegyében a barsi dohánybevételek átlománál december hó 4-ét tűzte ki. — A bevételek jövő év február hó 13-ig tartanak. A pénzügyminiszter tudatta a vármegyével, hogy a megye közigazgatási biztosa helyébe az országos magyar gazdasági egyesületnek a gazdák érdekében tett előterjesztésére az országos gazdasági egyletek szövetsége által kinevezett szakértők lépnek, akik már ez évben megkezdik működésüket.

— **Szemle és czéllövészet a csendőrségnél.** A szigetvári járás őrséinél a múlt héten Bezilla Kálmán főhadnagy szemlét tartott, mely alkalommal a szolgálati tevékenységért minden őrsnek, de különösen a járásörmestereknek elismerését nyilvánította. — Az új Manlicher-fegyverekkel f. hó 8-án volt a czéllövészet a vár mögötti réten. Csendőreink igen jól találtak, a fegyverek kitünő hordképességük.

— **Betöréses lopás.** Mint tudósítónk jelenti, Tötteresztur községben a múlt hét egyik éjjelén ifj. Huber Ferencz zárt szobájának utcafelőli ablakát ismeretlen tettesek betörték és azon át behatoltak s három teljes ágyneműt, ezenkívül nagyobb mennyiségű női és férfi ruhát 206 korona értékben elloptak. — A tettesek hárman voltak, kik az eddigi megállapítás szerint kóbor cigányok lehettek és a csendőrség nyomozza őket, — valószínű, hogy a gazemberek mielőbb kézre kerülnek.

— **Országos vásárunk.** Figyelmeztetjük a közönséget, hogy az Erzsébetnapi országos vásárunk most hétfőn, már a városon kívüli új vásártéren lesz megtartva.

— **Nyári zápor — novemberben.** A hosszúságos szárazság után f. hó 12-én az esti órákban erős villámlás és menydörgéstől kísérvé záporos esett. Az eső a vetésekre igen jó hatással volt.

— **A helybeli Szabadiskola megnyitó ünnepe.** Alulírott ezennel fölkéri a nagyérdemű közönséget, hogy Szabadiskolánknak november 24-én (vasárnap) délután 2 órakor a polgári fiúiskola rajztermében a helybeli Dalos kar közreműködésével megtartandó ünnepélyes megnyitására minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjék. *Valentényi György.*

— **Himlőoltások.** Somogyvármegyében a védhimlőoltásokat már befejezték és az oltásokról fölvett jegyzőkönyveket fölterjesztették a belügyminiszterhez. Eme jegyzőkönyvek szerint beoltottak ez évben 9820 csecsemőt és 14163 gyermeket, vagyis az összes beoltottak száma 23983.

— **A sorshuzás** nálunk f. évi december hó 30-án délelőtt 8 órakor lesz a „Korona” szálloda nagytermében az 1887 évben született hadkötelesekre vonatkozólag. A jövő évben az 1885, 1886 és 1887 évben született hadkötelesek kerülnek sorozat alá.

— **Az első női gyógyszerész hazánkban.** Érdekes kérvény érkezett mostanában a belügyminiszteriumhoz. *Hainisch Berta*, okleveles gyógyszerésznő ugyanis átveszi az ópalánkai személyjogi gyógyszerzeitártat s az átruházás iránti kérvényét már be is nyújtotta a belügyminiszteriumhoz. Az átruházásnak törvényes akadálya nincs s így nemsokára *Hainisch Berta* lesz az első női gyógyszerész hazánkban.

— **Tüzek a vidéken.** A legutóbbi időben a közeli községekben gyakran fordultak elő tüzesetek, melyek részben gondatlanságból részben pedig gyújtogatásból eredtek. Így Zádorban ismét tűz ütött ki *s Kelemen János és Berta István* közösházuk lett a lángok martalékává. A kár 800 korona, mely a biztosítás folytán részben megtérül.

Istvándi községben is két tűz eset fordult elő a héten: Hétfőn éjjel 2 óra tájban kigyulladt a község tulajdonát képező nagy koresma istállójának teteje. Az istállóban *Ifkovits István* háziszolga és egy *Márkó* nevű vidéki munkás aludtak. A tűz állítólag az idegen ember bosszujából eredt. *Molnár Mór* koresmárosnak 280 korona a kára. Az istálló 2000 koronára biztosítva volt. — Ugyancsak szombaton délután 1—2 óra között égett le özv. *Jakab Jánosné* lakóháza istálló és pajtája és sertésólja. A tűz itt állítólag gyermekek gyújtogatásából eredt.

— **Éjjeli orvtámadás.** Vasárnap éjjel 12 óra tájban óriási lárma zavarta meg a Bástya utca csöndjét. Egy berugott kompánia garázdálkodott. S később a Sörház vendéglő elé érve az ott gyanútlanul haladó *Bérdi János* és *Németh György* helybeli lakosokat *Cseh Márton*, *Kustos* és *Söllei István* megtámadták és elverték. Mire a rendőrök odaértek, addigra a verekedők elszaladtak. Az egész bandát verekedésért és éjjeli csendháborításért feljelentették.

— **Rendkívüli érdeklődés** mutatkozik már is a „Budapest” jubileumi díszalbuma iránt. A „Budapest”, amely a többségben levő függetlenségi és 48-as párt hivatalos lapja, nagy és ritka jubileum előtt áll. November 15-én volt éppen harminc esztendeje annak, hogy a „Budapest” nemzeti és kulturális nagy hivatásának útján megindult. 1877. november 15-én jelent meg a „Budapest” első száma és e naptól fogva szakadatlanul egy cél, egy eszme, egy törekvés szolgálatában áll, amely cél, eszme és törekvés: *Magyarország önállósága és függetlensége.* Méltan jubilál a „Budapest”, melyet a *halhatatlan nagy Kossuth Lajos* annak idején *elvi egyellen hű letéteményesének vallott, fia pedig* aki a nemzetnek ma vezére és büszkesége, *hazatérte óta politikájában irányított.* A „Budapest” jubileumi ünnepét olvasói előtt az által is emlékeztetéssé és kedvessé fogja tenni, hogy *olyan karácsonyi ajándékot ad előfizetőinek*, amely páratlanul áll a magyar sajtóban. Ez a „Budapest” jubileumi díszalbuma lesz, mely „*Harminc év*” címmel, művészi díszkötésben, 20 íven, *képen és szövegben* mondja el a lap harminc éves történetét. Irni fognak abba politikai, társadalmi és irodalmi életünk legkiválóbb alakjai, a „Budapest” volt és jelenlegi munkatársai úgy, hogy *az szellemi tartalmával és remek illusztrációival is minden eddig megjelent hasonló munkát messze felül fog mulni.* A könyv minden háznak díszre lesz és bolti ára *husz korona.* A jubileumi albumot *ujjonnan belépő előfizetők is megkapják, ha most legálább egy negyedévre 6 koronát előfizetnek.* A „Budapest” előfizetési árai: Egész évre 24.— K., fél évre 12.— K., negyed évre 6.— K., egy hóra 2.— K. Mutatványszámokat kívánatra bárkinek szívesen küld a „Budapest” kiadóhivatala Budapesten, IV., Sárkány-utca 3.

Kérelem a hölgyvilághoz.

Ismeretes az a körülmény, hogy a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület kétezer ridikült csináltatott. Ezer jó szívű hölgy már akadt is, a ki a ridikülőket gyűjtés céljából elfogadta. Egyik másik ridikül, mint a megrakott méhecske megrakva koronákkal és fillérekkel visszajut a szegénysorsu tüdőbetegekért szívesen küzdő egyesülethez. De ezer ridikül még várja azt a jó szívet, ki ezt a gyűjtő tansolyt a halállal eljegyzett tüdőbetegeknek elkérje.

Csak egy levelező lapot méltóztassanak irni az egyesületnek (József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület Budapest, IX. Lónyay-utca 47.) Kérjük városunk és vidékünk hölgyvilágát, hogy fogadják résztvevő szívök irgalmába a tüdőbetegek ügyét. Mily gyönyörű dolog volna, ha az ezer ridikül gazdára találna s *karácsonyra száz szegénysorsu tüdőbeteg bevonulhatna az ő gyógyítóházába, legnagyobb kincsének, egészségére.*

Adhatnánk-e nekik ennél becsesebb karácsonyi ajándékot. Pedig nem kell hozzá egyéb, minthogy a mi városunkban is akadjon legalább egy-két áldozatkész magyar nő, a ki nemzetünk nagy szegényföltjét résztvevő szívvel megszüntetni segít.

Lapunk szerkesztősége készsége és örömmel ír a ridikül elküldéséért, ha olvasóink erre fölhívják. Bár minél több jó szívű hölgy hívna föl szerkesztőségünket, vagy az egyesületet.

Szerkesztői üzenetek.

Lantos Budapest. Köszönettel vettem, Nagyon jó, Legközelebb sorra kerül. Üdvözöllek!

Tolnai. Egyiket besorozzuk. A másik nem üti meg a mértéket.

Poéta, Versei úgy döcögnek, akár csak a vámtuton a répászékér.

Kopasz ur. A legjobb hajnövesztő a következő recipe szerint készül: 1 félgramm mastix 3 deka kreppl a fejbőrre kenendő. — A másik kérdésre legközelebb orvosi munkatársunk fog válaszolni.

Több levélre és kéziratra míhelyt időnk engedni, válaszolunk.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint.

Árak 50 kilogrammonként értendőnek.

Szigetvár, 1907. november 15-én.

Buza — K. 10.60 10.80

Rozs — „ 9.30 9.60

Árpa — „ 7.20 7.50

Zab — „ 7.30 7.50

Tengeri szemes — 6.70 7.20

Bükköny — „ 8.50

Bab — „ 8.—

Kiadja a szerkesztőség.

Legjobb és legolcsóbb

árban vehető **czipők** vannak a

Turul czipőgyár r. t.

nagy raktárában

Pécs, Király-utca 15. szám.

Férfi erős czugos czipő — — frt. 3.50

Férfi box bőrből — — „ 4.50

Férfi erős szép fűzős czipő gavallérsarokkal — — „ 3.60

Ugyanez fűzős legujabb divat gavallérsarokkal — — „ 4.50

Női erős czugos — — frt. 3.—

Ugyanez fűzős — — „ 3.10

Ugyanez box bőrből egész finom czipő — „ 4.—

A szabott árak a czipő talpába vannak vésvé

ennélfogva minden visszaélés kizárva.

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek.

Stern Mór utódai

uri divat terme

Pécs, Széchenyi-tér I. emelet.

Telefonszám 266.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a n. é. uri köröket, hogy az őszi és téli idényre a legszebb szövet ujdonságaim megérkeztek. Különös figyelmet érdemelnek elegáns, valódi angol homespuns szövet különlegességek őszi Ulszter, Raglan, valamint gazdasági Mikadó kabátokra. Ugyisint nagy választékot tartok elegáns divat mellényekben valamint sport szövetekben, ugyisint Frack és Redingot szövetekben. Bundakabátokat a legszebb és legfinomabb kivitelben készítenek. A n. é. uri körök szíves pártfogását kérve maradok

Kiváló tisztelettel

Stern Mór utódai

Wizler Henrik.

Legfinomabb

Gyógy és pipere

SZAPPANOK

Kaphatók:

KOZÁRY EDÉNÉL

Szigetvárott.

**Legelegánsabb
nyakkendő különlegeségek
Rendkívüli nagy választékban.**

Férfi és női fehérneműek — Divatos harisnyák, — Vadász ingek és kabátok, — Valódi Jäger ruházat, — Alsó szoknya és kötények, — Reform fűzők (Mieder), — Szivar, pénz és névjegy térczak, — Kézimunka congrés, — Férfi, női és gyermek zsebkendők, — Szörme gallér (Boa).

Legnagyobb választékban és legolcsóbb árban beszerezhetők

Brucker Béla Pécs

uri és női divatáru üzletében
Városház épület. Kapu bejárat mellett.

Pécsett Hell, Bács nem kell!
Vásárolnunk orra kell!

Tulhalmozott óra és ékszer raktár
miatt mindent
gyári árban adok el!

Valódi ezüst óra 5 ft
3 fedéllel " " 6.—
Nickel óra " " 2.50
Ébresztő Japán 2.10
Gyűrűk 3 forinttól feljebb.

Hell S. József

mű órás és ékszerész
PÉCS, Király-utca 20.
a „Világító óránál.”

Egy

nikkel óra

**50 krajcár-os
részletfizetés mellett.**

Ezüstláncok, függők, nyak-
láncok és egyéb ékszerek

5 forintig 1 korona } hetirészletben
10 " 2 " } törleszhető.

Nagy választék!

Fischer Zsigmond

órás ékszerész és látszerész.
Pécs, Király-utca 10 szám.

Édes jó anyám!

Férjem beleegyezésével arra kérlek, hogy a takarékpénztári könyvecskére 150 koronát vegyetek ki és küldjétek meg, mert ritka alkalom kínálkozik, szeretett Juliska hugom részére a kelengye kiegészítésére és a magunk kedves otthonunk berendezését még kedvesebbé tenni.

Ferencz Dávid helybeli kereskedő megvette a „Budapesti Magyar Kézimunka Iparvállalatnak” utazójától 3 nagy bőrönd előrajzolt, elkezdett és kész kézimunkákat. Az utazó bejárta Magyarország nagyobb városait, a kézimunka kereskedőktől megrendelések gyűjtése végett, az utazását már majd befejezve Ferencz Dávid szigetvári cégnek is volt szándéka a mintákat bemutatni, egyes darabok megrendelése céljából. *Sürgöny váltás* útján meghatalmazást nyert az utazó Budapestről az összes 3 bőrönd tartalmát Ferenc Dávid cégnek megegyezésük szerint eladni. Ferencz Dávid cég átvette a 6000 korona értékű összes árut. Szatin, posztó, vászon, len, plüs, moire, nordis és congrés árukból készült elkezdett, kész és előrajzolt kézimunkákat, mint tálcakendők, futók, millieuk, kredencetakarók, bölesőtakarók, abiakvitrások, pamlagpárnák, ujság-kefe-lésüernyő-óra- kulestartók, — szekrénybetétek és sok sok más kézimunkákat.

A Ferencz Dávid cég az összes átvett kézimunkákat *mesés olcsó áron eladja*, szinte *elkapkodják*. Meggyőződtem, hogy valóban felig ingyen adja és azért édes anyám, Juliska hugom és magunk részére venni akarok, sokat, de sokat.

Meglepő karácsonyi ajándékokat — kapnak így kedves nagynéném is tőlünk.

Értesítsd az összes ismerő-einket ezen ritka eseményről, szívesen veszek részükre is. Édes szüleim kezeit esókolom, Juliskát és Bandit ölelve, leányod **Alice.**

Szigetvár, 1907. nov. 16-án.

U. i. Az elkezdett kézimunkákhoz az összes himző selymeket és congrés fonalakat ingyen adják hozzá.

U. i. Mind magyar munka! Ennek édes apa fog örülni.

U. i. Kis feleségem tervéhez mindenben hozzájárulok.

B . . . . György.

Utazó és kézi bőröndök,

iskola táskák, fésük, kefék, fogkefék, szappan, kötött áruk u, m.: Tricot, alsó ruházatok és kesztyük, mindenféle rövidáru, csont haj garnitúrák mint fésük hajtúk és hajcsatt a legdivatosabb kivitelben.

Lámpa porcellán és üveg áruk
nagy választékban.

Pontos és figyelmes kiszolgálás a legolcsóbb árak mellett.

Schnitzler Jenő, ezelőtt Ehrenfeld Vilmos

üzletében

S Z I G E T V Á R.

Szigetvári segély-egylet szövetkezet alakult 1872.

Felhívás!

A szigetvári segély-egylet 1903 évi társulat részvényei f. év végével leszámolnak, az igazgatóság **egy új 36-ik évi társulat**

alakítását határozta el.

Értesítettnek tehát mindazok kik résztvenni óhajtanak, hogy részvényeket f. é. november hó 15-étől az évi rendes közgyűlésig az intézet helyiségében előjegyezhetnek.

Barson Löwy testvéreknél és Lovrencsics József uraknál — Baranya-Sellyén pedig Dorosics József urnál.

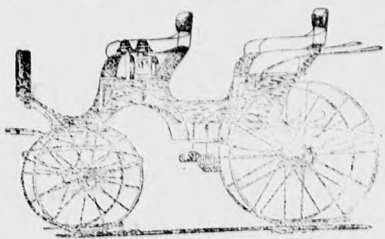
Az előjegyzésnél részvényenkint 10 fillér beiktatási díj fizetendő. A vidéken lakó egyesületi tagok teljesítendő költségmentes befizetések céljából a m. kir. postatakarékpénztárnál nyitott chek számlánk befizetési lapját kívánatra megküldjük.

Kelt a Szigetvári segély-egylet szövetkezetnek az 1907. évi november 8-án tartott igazgatósági üléséből.

Szabó Sándor
ügyvéd titkár.

Oscsodál Gusztáv
vezérigazgató.

Telefon szám 62.

Telefon szám 62.

Drenda József

kocsigyártó

Pécs Felsőmalom-utca 3 sz.

A pécsi országos kiállításon aranyéremmel kitüntetve. Ajánlja a legújabb divat szerint saját gyártmányu

ruganyos kocsijait.

Mindennemű kocsi javításokat pontosan és olcsón készíttek.

Használt kocsikat kicserélek.

Levélbeli meghívásra bárhova is készséggel megjelenek.

Tüzifa

Ajánlok 1906-07 vágásu

egészséges szép bükkhasábfát

á 120 K. 10000 kg.-ként helyt Bastaji állomáson waggonba rakva. A fuvar Bastajiból-Szigetvárig 10000 kg.-ra 40 K. Rendeléseknél waggononkint 50 K. előleg küldendő, a maradvány utánvételezve lesz.

Breuer Ferenc Barcs I.

POLGÁR KÁROLY

óra ékszer és látszerész üzlete

PÉCS, Széchenyi-tér Takarékpénztári-palota.

A legmegbízhatóbb beszerzési forrás legfinomabb arany női és férfi láncokban, brilliánt és gyémánt ékszerek, arany jegygyűrűk, eljegyzési ajándéktárgyak, zseb és faliórákban, Chinaezüst dísz tárgyak és evőeszközök

Szemüvegek orrszorítók a legjobb kristályüvegből, arany double nickel és celluloid foglalatban, szalon lorgnettek gyöngyház és teknős béka csontból műszemek színházi és tábori látcsövek hő légsulymérők és szeszmérők.

Óra, ékszer és szemüveg javításokat saját műhelyemben gyorsan és pontosan készítetek.

Régi ezüst és arany tárgyakat készpénzért veszek vagy más új tárgyakra becserelek.

Hirdetéseket
 jutányos árért vesz fel
 a kiadóhivatal
 és
Kozáry Ede
 könyvkereskedő.

A kiállításban volt ebédlő és hálószoba

BU T O R O K

a kiállítási aranyéremmel
kitüntetve, minden elfogadható áron eladó.

Friedman Károly

asztalos és kárpitos-üzlete

PÉCS, Rákóczy-ut 50.